

Natur och Miljö

ÅRSBERÄTTELSE

2011

Verksamhetsledarens förord

Syftet med årsberättelsen är att ge en detaljerad bild av Natur och Miljös verksamhet år 2011. Den som önskar en allmän överblick i verksamheten och ekonomin hänvisas till den mer komprimerade verksamhetsberättelsen som även innehåller bokslutet.

I detta dokument redovisas inte vad förbundets lokalföreningar eller internationella organisationer, som Natur och Miljö är medlem i har gjort under året. Däremot presenteras nationella samarbetsprojekt, där Natur och Miljös insats har varit betydelsefull.

Årsberättelsens upplägg bygger som vanligt på verksamhetsplanens struktur. Inledningsvis presenteras verksamheten inom förbundets centrala temaområden och förbundets omfattande miljöfostranssektor. Därefter följer avsnitt som beskriver bl.a. allmän informationsverksamhet samt olika delar av förbundets administration.

Bernt Nordman
Verksamhetsledare

Innehåll

Verksamhetsledarens förord.....	3
1 Energi och klimat.....	6
Klimatpiloterna i Östra Nyland	6
Publikation om miljöanpassad teknik för förnybara energikällor...8	8
Vindkraft.....	8
2 Östersjön och vattenskydd.....	9
Regionalt och lokalt vattenskyddsarbete	9
Avloppsvattenrening i glesbygden.....	9
Coalition Clean Baltic.....	9
Under den glittrande ytan.....	10
Vattenutskottet.....	10
Fisket hotar fisken.....	11
3 Biologisk mångfald.....	11
3.1 Fältbiologi och naturkännedom.....	11
Följ med våren.....	11
Vilda blommornas dag	11
3.2 Skogsnaturen	12
Skogsrestaurering på Mickelsörarna	12
Metsoprogrammet	12
Sibbo storskog/ Östersundom	12
Regionalt skogsprogram för Kusten	12
God skogsvård i samfundsskogar	13
Kurs om METSO och skogsinventering	13
Skogsåret/ Vuosi Metsässä	13
3.3 Övrigt	13
Nationell strategi och handlingsplan för tryggande av biologisk mångfald	13
Naturlig tillväxt/ lokal pilot av TEEB	13
4 Övrig miljöpolitisk aktivitet	14
4.1 Jordbruk.....	14
Miljöorganisationernas teser om reformen av jordbruksstödet	14
Miljöakademin.....	14
4.2 Allmän nationell miljöpolitik	14
Riksdagsvalet och regeringsbildningen.....	14
Utlåtanden och ställningstaganden	15
Arbetsgrupper	15
4.3 Internationellt samarbete	17
IUCN	17
EEB 17	
Nordiskt samarbete.....	17
5 Miljöfostran	18
5.1 Naturskolverksamhet.....	18
Naturskolan Uttern.....	18

Kvarkens naturskola	19
Nya naturskolsatsningar	21
5.2 Skolsamarbete	21
Grön Flagg	21
5.3 Fritidsverksamhet	22
Miljödetektivläger	22
Miljöagentläger	22
Bella Barkborres skogsbok	22
5.4 Ungdomsverksamhet	23
Nomug/NaturKraft	23
Miljöjournalisten på Kulturkarnevalen	23
Miljöaktionsdagarna 2011	24
5.5 Intressebevakning	24
6 Medlemsservice	25
Kurs om tillstånd och besvär i miljöärenden	25
Naturkalendern	25
7 Information	25
7.1 Finlands Natur	25
Innehåll och form	25
Redaktion	26
Annonsförsäljning	27
Upplaga och prenumerationsförsäljning	27
7.2 Nya webbsidor och sociala medier	27
7.3 Synlighet i media	28
7.4 Strömlinjeformning av kommunikation	28
7.5 Informatörssamarbete I Svenskfinland	29
8 Medlemskåren	29
8.1 Marknadsföring och medlemsvärvning	29
8.2 Medlemstalets utveckling	29
9 Organisationen	30
Förbunds kongressen	30
Styrelsen	31
Personal	32
Kansliutrymmen och utrustning	33
10 Skärgårdsfonden	33
11 Ekonomi 33	
11.1 Översikt	33
11.2 Bidrag och understöd	34
Bilaga 1 Medlemsorganisationer	36
Bilaga 2 Personmedlemsantal	37

1 Energi och klimat

Klimatpiloterna i Östra Nyland

Projektet Klimatpiloterna i Östra Nyland 2010–2012, som finansierades av Leader-gruppen SILMU, pågick hela året. Christel Lindblad arbetade på heltid som projektledare. Kontorsutrymmen hyrdes av Luonto-Liitto i samma fastighet som centralkansliet i Helsingfors. Projektets strategiska ledningsgrupp bestod av verksamhetsledare Bernt Nordman, ekonomichef Fred Eklund (under vårdledigheten Roger Sjölund) och informatör Henrika Mercadante.

Reklambyrån Muotohiomo slutförde under våren den grafiska delen av informationsbladen till Klimatpiloternas månadsträffar.

Händelser, träffar och information uppdaterades regelbundet på projektets webbplats www.klimatpiloterna.fi. Under året användes också projektets Facebook-sida för att berätta om projektet. Facebook-sidan hade i slutet av året 124 Gilla-markeringar. De Klimatpiloter (10 personer) som använder Facebook har gjorts till administratörer för sidan.

Klimatpiloterna består av 13 hushåll i Östra Nyland. Av dem är 7 från Sibbo, 2 från Lovisa, 3 från Borgå och 1 från Mäntsälä. En familj flyttade från Lovisa till Borgå under året. De består av singelhushåll, småbarnsfamiljer, par med utflyttade barn och familjer med tonåringar. Klimatpiloterna har under året utökats med en inflyttad sambo. Alla har i mån av möjlighet deltagit i de 10 månadsträffarna.

Den första Klimatpilotträffens tema var klimatvänlig säsongsanpassad mat. Klimatpiloterna möttes i Kungsvägens skolas undervisningskök i Sibbo den 12 januari. Kenneth Oker-Blom berättade om hälsosam och miljövänlig mat och alla Klimatpiloter fick ett exemplar av hans bok "Ät hälsosamt. Tänk ekologiskt." Under kvällen lagade Klimatpiloterna löksoppa, kokt gös, potatis, rårivna rödbetor och som efterrätt snöägg med lingon och kinuskisås. I träffen deltog 29 personer.

Den 2 februari träffades Klimatpiloterna i Tolkis i Borgå för att tala om värme och hur man kan spara uppvärmningsenergi. Klimatpilot Niclas Isaksson tog emot på sin arbetsplats Yrkesinstitutet Inveon och förevisade ett passivenergihus som byggs som elevarbete. Huset hålls varmt enbart med den värme som produceras av människor som bor där och det ställer stora krav på isoleringen och andra energisnåla lösningar. Dessutom fick Klimatpiloterna höra om jordvärme av Tom Allen, solfångare av Mats Wiljander från Alternative Solutions och solpaneler av Christer Nyman från Soleco. Fjorton personer deltog.

Tredje gången Klimatpiloterna träffades handlade det om ekonomisk bilkörning och varje familj fick en körlektion på Borgå Bilskola. De flesta körde lördagen den 19 mars och samma dag hölls också en gemensam teorilektion. Bilskollärarna Helen och Miko Högström satt först bredvid då eleverna körde. Sedan berättade de hur eleven kunde

köra mer ekonomiskt och sedan fick eleven köra en gång till med goda råd av bilskolläraren. Alla Klimatpiloter minskade bilens bränsleförbrukning på det andra varvet, de bästa med hela 26 %. Sexton personer deltog.

Klimatpiloterna träffades den 13 april på Boxby Skola i Sibbo och då publicerades också deras växthusgasprofil eller kolfotspar. Dessutom diskuterades vilka alternativ det finns till bilkörning. Ett alternativ är att använda muskelkraft och för att understöda det här berättade och demonstrerade Mikael Bergdahl från Nikkilän varaosa lätt vårservice för cykeln. Femton personer deltog.

Inför semestern diskuterade Klimatpiloterna Klimatvänlig semester den 25 maj på Henttala Gård i Borgå. Klimatpiloterna fick fundera på vad en lokal semester i Östra Nyland kunde innefatta. Klimatpiloternas favorit bland östnyländska semesteraktiviteter var skärgårdskryssningar av olika slag. Maria Henttala förevisade också gården och Anne Richtniemi-Rauch berättade om Ålandskapet. Fjorton personer deltog.

Efter ett välförtjänt sommarlov träffades Klimatpiloterna den 10 augusti på Labby Gård i Lovisa. Då diskuterades närproducerad och ekologisk mat. Som föreläsare deltog Gustav Söderström från det nygrundade Slow Food Östnyland, Mia Aitokari från ett kommande närmatsprojekt i Lovisa och slutligen berättade Juha Näri om Labby Gård och om ekologisk och biodynamisk odling. Naturligtvis fick Klimatpiloterna också besöka gårdsboden. Tjugo personer deltog.

Hösten fortsatte för Klimatpiloternas del med ett besök på Östra Nylands Avfallservice den 7 september. Först förevisade Sabina Lindström Domargårds avfallscenaral och sedan berättade hon om sopsortering på företagets kontor i Borgå. Dessutom berättade Catharina Rosenschöld från Mustekolmio i Borgå om hur avfallsmängder kan minskas genom att man fyller på printrars bläckpatroner. Fjorton personer deltog.

Motivas nationella energisparvecka firas varje år vecka 41 och inför det samlades Klimatpiloterna den 5 oktober för att tala om att spara el. Som föreläsare deltog Erja Lipiäinen från Osram och Annika Segerstråle-Lötjönen samt Seppo Virtanen från Kervo Energi. Erja berättade om nya lampor och Annika och Seppo om elmarknaden och att spara el hemma. Klimatpiloterna fick egna energiförbrukningsmätare av Motiva och mätte sina apparater hemma. Då något ska kylas av eller värmas upp förbrukades mest energi och topp-energislukare var alltså kyl, frys och tvättmaskin. Sexton personer deltog i mötet.

Klimatpiloternas nionde träff onsdag 9 november handlade om konsumtion och då fick Klimatpiloterna träffa Natur och Miljös tjänstlediga miljövårdschef Lotta Nummelin. Hon berättade om ett helt år utan att köpa materiella saker. Klimatpiloterna funderade tillsammans på vad som är så viktigt att det måste stå utanför ett Köp-Stopp-år. Exempel på sådant var reservdelar då nödvändiga saker går sönder, handarbetsmaterial, hygienartiklar, frön och plantor. Sjutton personer deltog.

Klimatsmart jul diskuterade Klimatpiloterna under ledning av Martharådgivare Elisabeth Eriksson den 30 november i Kungsvägens Skolas undervisningskök. Då tillredde de också några vegetariska och klimatvänliga rätter. På menyn fanns bland annat

bondbönor, speltgröt och tranbärsglögg. Fjorton personer deltog.

Under hösten höll Christel Lindblad föredrag om projektet den 18 januari på Boxby Skolas Miljödag (ca. 60 elever), den 26 september på Lovisa medborgarinstitut (4 personer), den 27 september på Box-Hangelby Marthakrets (24 personer), den 19 oktober på Gammelby Marthors möte (10 personer), den 23 oktober på Sibbo Svenska församlings Miljödag (20 personer), den 24 oktober på Sibbo Marthaförnings höstmöte (52 personer) och den 11 november på Lovisa Gymnasiums Klimatdag (ca 200 elever). Klimatpilot Christina Grönroos deltog med sin syn på projektet på Församlingens Miljödag och Klimatpiloterna från Lovisa höll en egen föreläsningkväll den 3 oktober på Lovisa Medborgarinstitut med inledning av projektledaren (10 deltagare). Den nionde klimatpilotträffen arrangerades i samarbete med Sibbo Medborgarinstitut så att även utomstående kunde delta. Tre personer var "Klimatpiloter-för-enkväll".

Projektledaren deltog i Natur och Miljös bord vid Miljömässan i Raseborg (9 mars) och presenterade projektet. På Henttala Gård ordnades en höstmarknad (11 september, marknadsdeltagare cirka 1000 personer) för närproducenter och där hade Klimatpiloterna ett eget bord. Projektledaren och Klimatpilot Kicka Lindroos visade bilder och berättade om projektet för intresserade.

I november 2010–januari 2011 samlade varje Klimatpilot familj information för att få sin växthusgasprofil uträknad. Planeringen av hur växthusgasprofilen skall räknas ut gjordes i samarbete med konsultföretaget Natural Interest och de sammanställde resultatet från uträkningen i april. Varje Klimatpilotfamilj fick sina egna detaljerade resultat och en sammanställning av växthusgasprofilen presenterades också på projektets webbplats. I december påbörjade familjerna på nytt insamlandet av information för att få ett resultat från projektet. Resultatet presenteras på Klimatpiloternas slutseminarium i april 2012.

Publikation om miljöanpassad teknik för förnybara energikällor

Ett projekt i syfte att göra en publikation startades. Verksamhetsledare Bernt Nordman och informatör Henrika Mercadante kartlade tillsammans med energiutskottet intressanta exempel på hur man kan utnyttja förnybar energi på ett miljösmart sätt. Projektet kommer att resultera i en publikation, som utkommer år 2012.

Vindkraft

Natur och Miljö fortsatte att bevaka planeringen av nya vindkraftsprojekt i kustregionen. Förbundet gav utlåtande om miljöministeriets utkast till nya anvisningar för planering. Förbundets representanter deltog i publik tillfällen om vindkraftsprojekt i Österbotten och på Kimitoön.

2 Östersjön och vattenskydd

Regionalt och lokalt vattenskyddsarbete

Natur och Miljö deltog i Egentliga Finlands och Österbottens samarbetsgruppers möten inom Kumo älvs – Skärgårdshavets – Bottenhavets vattenförvaltningsområden.

Natur och Miljö gav ett utlåtande om implementeringen av ramdirektivet för en marin strategi som kommer att påverka arbetet i samarbetsgrupperna.

Natur och Miljö samarbetade under året med Finlands naturskyddsförbund i syfte att påverka strategin för restaurering av vattendrag. Genom utlåtanden och kontakt med arbetsgruppen påverkades innehållet i rapporten som torde färdigställas i början av 2012.

Avloppsvattenrening i glesbygden

Natur och Miljö medverkade i ett pilotprojekt gällande rådgivning om hantering av avloppsvatten på glesbygden. Pilotområde var Kimitoöns kommun. Valonia, d.v.s. Egentliga Finlands servicecenter för hållbar utveckling, fungerade som huvudman för projektet, som beviljades understöd från miljöministeriet. Natur och Miljös egen ansökan till miljöministeriet styrdes till det större samarbetsprojektet.

Natur och Miljö översatte materialet till svenska och samarbetade tätt med Heidi Ekholm, som fungerade som rådgivare för Kimitoön. Vattenskyddsexpert Lena Avellan deltog i utbildningen för avloppsrådgivning som arrangerades av Finlands Miljöcentral i Salo 26–27 april. Pilotprojektet pågick aktivt under tiden maj – oktober. Rådgivaren träffade allmänheten i Dalsbruk i samband med turnén Under den Glittrande Ytan den 9–10 juli. På hösten ordnades tre publik tillfällen, där Avellan och Ekholm presenterade effekten av näringsämnesutsläpp samt vilka reningssystem som fastighetsägare kan välja. Tillfällena hölls i Dalsbruk den 11 september, i Västanfjärd den 12 september och i Kimito den 13 september.

Coalition Clean Baltic

Natur och Miljö fortsatte sitt aktiva medlemskap i det internationella miljöorganisationsnätverket Coalition Clean Baltic (CCB). Sedan länge har Natur och Miljö representerat även Finlands naturskyddsförbund i CCB:s styrelse. Natur och Miljös tjänstlediga miljövårdschef Lotta Nummelin fungerade som ordförande för CCB. Som Finlands ordinarie representant i styrelsen fungerade Joanna Norkko med Lena Avellan som suppleant. Norkko deltog i styrelsemötet i Szczecin 11–13 mars, Avellan i Jurmala 5–6 maj och i Köpenhamn 21–23 oktober.

Lena Avellan representerade Natur och Miljö på CCB:s årsmöte som hölls i Jurmala i Lettland 5–6 maj. I anslutning till årsmötet arrangerades även en miljökonferens som behandlade hållbar utveckling i kustregionen. Där presenterade Avellan skuggplanen för Östersundom som ett exempel på miljöorganisationers arbetssätt. Avellan deltog i ett CCB-seminarium om Östersjölaxen i Älvkarleby 8–9 oktober.

Under den glittrande ytan

Syftet med projektet Under den Glittrande ytan, som understöddes av Ålandsbankens miljökontobonus, var att visa variationen i den lokala undervattensnaturen och problemet med de döda bottenarna för en vuxen publik. Projektet drevs av Natur och Miljös vattenvårdsexpert Lena Avellan och videofilmaren Maija Huttunen. Vid varje plats som besöktes, videofilmades och fotograferades undervattensnaturen av de två dykarna. Materialet visades upp följande dag under ett publikevenemang. Utställningen byggdes ibland upp i ett torgtält och ibland inomhus i olika utställningslokaler. Totalt besöktes utställningen av knappt 1 500 personer och tack vare god mediabevakning noterade många fler turnén och temat. Projektet samarbetade tätt med projektet Nannut samt med Forststyrelsens karteringsteam i Kvarken och Skärgårdshavet.

Tidtabellen för turnén:

2.7	Ingå, Ingådagen
3.7	Hangö, Hangöregattan. Interaktiv barnteater i samarbete med DOT och Unga teatern "Östersjöns riddare".
4.7	Raseborg, Ekenäs Naturum.
9–10.7	Dalsbruk, Baltic Jazz. Samarbete med avloppsvattenreningsrådgivaren på Kimitoön.
15.7	Kristinestad, sommarmarknad. Fyra personer från Sydbottens Natur och Miljö medverkade.
16.7	Vasa, Vasklot gästhamn. Två personer från Vasa miljöförening medverkade.
19.7	Jakobstad, Jakobstadsdagarna. Tre personer från Jakobstadsnejdens natur medverkade.
25.7	Korpoström, Skärgårdscentret. Natur och Miljös informatör Henrika Mercadante medverkade.
28.7	Nagu, Nagu gästhamn.

Turnén avslutades med ett slutjippo på Luckan den 25 oktober där bland annat videomaterial visades. Flera lärare och medlemmar från vattenutskottet deltog.

Av det digra videomaterialet sammanställdes en kort videofilm för webbdistribution. Under slutet av året inleddes förhandlingar med producenter av elektroniska läromedel gällande utnyttjande av videomaterialet för nya läromedel om Östersjön/ undervattensnaturen.

Vattenutskottet

Vattenutskottet samlades för två möten på kansliet, den 17 mars då det ordnades "fisktasting" och den 24 november med visning av undervattensvideo. Mellan mötena har utskottet fört en aktiv diskussion per e-post.

Fisket hotar fisken

Natur och Miljö producerade publikationen *Fisket hotar fisken* i förbundets etablerade serie av s.k. temahäften, som finansieras av utrikesministeriet. *Fisket hotar fisken* behandlade ekologiska och sociala problem förknippade med fiske och akvakultur i olika delar av världen. Publikationen hade i likhet med tidigare år formatet A4 och sidantalet var 24. Upplagan var 8000 ex, av vilka cirka 5000 ingick som bilaga i *Finlands Natur* nr 5. Resten distribuerades till skolor tillsammans med elevuppgifter. Intresset för publikationen var stort och hela upplagan tog slut före årets slut.

Som projektledare fungerade Bernt Nordman. Journalisten Anna Back var projektanställd redaktör. Förutom hennes texter ingick bidrag av Gunnar Album, Emma Kari, Liselott Lindström, Kukka Ranta och Kristoffer Wilén. Lena Avellan sammanställde en artikel om Natur och Miljös syn på hållbart fiske. Edvard Holmberg gjorde lay-out. Elevuppgifterna sammanställdes av Jon Rikberg och Bernt Nordman

3 Biologisk mångfald

3.1 Fältbiologi och naturkännedom

Följ med våren

Natur och Miljö samarbetade med Luonto-Liitto i fenologiprojektet *Följ med våren* (Kevätseuranta). Natur och Miljö gjorde en egen svenskspråkig version av blanketten för rapportering av vårobservationer. Den publicerades i *Finlands Natur* nr 1 och fanns tillgänglig på Natur och Miljös hemsida. En tryckt version av blanketten skickades ut till svenskspråkiga skolor och naturskolor och förbundets lokalföreningar. Nytt för i år var ett samarbete med Svenska pensionärsförbundet, som distribuerade 500 exemplar av blanketten till sina lokalföreningar och marknadsförde projektet via medlemstidningen *God tid*. Sammanlagt 31 svenskspråkiga blanketter returnerades i pappersform till Natur och Miljö. En stor del av alla observationer skickades in elektroniskt. Webblanketten fanns även i svenskspråkig version.

Vilda blommornas dag

Natur och Miljö medverkade i den nationella projektgruppen som koordinerade aktiviteterna under den nordiska temadagen *De vilda blommornas dag* som i år ordnades söndagen den 19 juni. Årets tema-art var ögonpyrola, *Moneses uniflora*. Natur och Miljös lokalföreningar ordnade utfärder under dagen. Svenskspråkig guidning ordnades bl.a. i Helsingfors, Fiskars och Kristinestad.

3.2 Skogsnaturen

Skogsrestaurering på Mickelsörarna

Den 1–5 augusti arrangerade Natur och Miljö för fjärde året i rad ett skogsrestaureeringsläger på Mickelsörarna. Lägreten arrangerades i samarbete med Forststyrelsen/Västra Finlands Naturtjänster och Oravaisnejdens naturvetarklubb. Som lägerledare fungerade Ralf Wistbacka. Den huvudsakliga uppgiften under lägreten var att påskyn- da naturskogsutvecklingen i tallplanteringar. Man satte också upp holkar för storskrake och knipa. Lägreten hade nio deltagare förstärkta med tre personer från Forststyrelsen. Ett konkret bevis på att lägren gör nytta fick man i år då en fiskgjuse häckade i ett av de bon som satts upp år 2009.

Metsoprogrammet

Natur och Miljö medverkade i Metsoprogrammets nationella uppföljningsgrupp, samt i samarbetsgruppen för Österbotten.

Sibbo storskog/ Östersundom

Riksdagen fattade beslut om att grunda Sibbo storskogs nationalpark i slutet av år 2010. Lagen trädde formellt i kraft den 1 maj. Invigningsfesten hölls den 27 augusti. Natur och Miljö medverkade genom att ordna svenskspråkig naturskolverksamhet.

På våren publicerade Helsingfors, Vanda och Sibbo riktlinjerna för en gemensam generalplan för Östersundom. Eftersom planen kommer att avgöra den slutliga storleken på grönområdena och nationalparken engagerade sig Natur och Miljö starkt i processen. De tre lokalföreningarna Helsingfors naturskyddsförening, Vanda miljöförening och Sibbo naturskyddare sammanställde en egen skuggplan, för att visa på möjligheterna att utveckla området utan att skada naturvärdena. Natur och Miljö bidrog bland annat genom att översätta skuggplanen till svenska. Skuggplanen publicerades den 28 april och finns till påseende på webben: www.varjokaava.fi.

Regionalt skogsprogram för Kusten

Beredningen av ett nytt regionalt skogsprogram för kustens skogscentral pågick år 2011. Martina Reinikainen/ Camilla Ekblad representerade Natur och Miljö på skogs- rådetets möten, där olika förslag diskuterades. Ekblad medverkade i en arbetsgrupp som fokuserade på frågor och mål kring förnyelser och plantskogs kvaliteten, markberedning och vattenskyddsaspekter. Bernt Nordman medverkade i arbetsgruppen som behandlar avverkningsnivåer. Natur och Miljö ställde sig kritisk till bl.a. de föreslagna målsätt- ningarna för avverkningar. Natur och Miljö sammanställde ett malldokument för lo- kalföreningar och enskilda personer som kunde lämna in synpunkter på ett utkast som skogscentralen gav ut strax innan jul.

God skogsvård i samfundsskogar

Natur och Miljö startade ett projekt i syfte att sammanställa en publikation om god skogsvård i samfundsskogar. Publikationen bygger på den finskspråkiga webbpublikationen "Kuntametsien hyvä hoito" som Finlands naturskyddsförbund har gett ut, men den skall även innehålla helt nya avsnitt. Publikationen är primärt avsedd för beslutsfattare i kommuner och församlingar. Miljövårdschef Camilla Ekblad fungerade som projektledare. Under hösten arbetade hon med att göra en råöversättning av det finska manuskriptet. Publikationen utkommer under våren 2012.

Kurs om METSO och skogsinventering

Natur och Miljö ordnade i samarbete med Sydbottens Natur och Miljö en kurs om METSO och skogsinventering den 29 oktober. Sju personer deltog i kursen som ordnades i Närpes. Björn Stenmark från Kustens Skogscentral föreläste om hur man kan skydda sin skog via METSO, och Olli Manninen presenterade natur- och tickinventering i fält.

Skogsåret/ Vuosi Metsässä

Natur och Miljö samarbetade inom ramen för projektet Känn Landskapet med Maa-seudun sivistysliitto. En samarbetsform var naturfotografen Heikki Willamos bokprojekt Metsän vuosi/ skogsåret. Boken ges ut av förlaget Maahenki i början av år 2012 i en finsk och en svensk upplaga. Natur och Miljö finansierade översättningen av boken.

3.3 Övrigt*Nationell strategi och handlingsplan för trygghet av biologisk mångfald*

Natur och Miljö deltog i beredningen av en ny nationell biodiversitetsstrategi med därtillhörande åtgärdsprogram. Miljövårdschefen Martina Reinikainen/ Camilla Ekblad representerade Natur och Miljö. Natur och Miljö har aktivt uppmanat allmänheten att delta i processen, bland annat genom webbsidan dinasikt.fi.

Naturlig tillväxt/ lokal pilot av TEEB

På våren beviljade Nordiska ministerrådet finansiering för ett nordiskt samarbetsprojekt som går ut på att genomföra ett pilotprojekt med målsättningen att väcka intresse för ekosystemtjänster på lokalnivå. Naturskyddsföreningen i Sverige ansvarar för projektledning. Projektet genomförs i Sverige, Finland och Danmark. Natur och Miljö fungerade som nationell samarbetspart för projektet. På initiativ från Natur och Miljö valdes Raseborgs kommun till en av de kommuner som deltar i pilotprojektet. Under hösten deltog representanter för Natur och Miljö i olika planerings- och styrgruppsmöten. De konkreta verkstäderna i Raseborg ordnas i början av år 2012.

4 Övrig miljöpolitisk aktivitet

4.1 Jordbruk

Miljöorganisationernas teser om reformen av jordbruksstödet

Birdlife, Luonto-Liitto, Natur och Miljö, Finlands naturskyddsförbund och WWF offentliggjorde den 21 juni ett ställningstagande med 18 teser om hur EU:s och Finlands jordbruksstöd borde reformeras. Natur och Miljö skötte översättning till svenska. Texterna trycktes i fyrfärg på ett dubbelsidigt A3-ark och distribuerades till bl.a. riksdagsledamöter. Publikationen finns i elektronisk form på Natur och Miljös webbplats. Ett gemensamt pressmeddelande skickades ut den 22 juni.

Miljöakademin

Natur och Miljö fortsatte sitt nära samarbete med föreningen Miljöarenan, som ordnar Miljöakademin, tvåspråkiga miljöseminarier för beslutsfattare och opinionsbildare på nationell nivå. Natur och Miljös representanter i Miljöarenans styrelse var Bernt Nordman och Lena Avellan. Nordman valdes till styrelsens ordförande på ett extra föreningsmöte i november. Sanna Rönkkönen fungerade som verksamhetsledare för Miljöarenan.

Miljöakademin 2011 hölls den 30–31 augusti i Västra Nyland. Temat var jordbrukets inverkan på den biologiska mångfalden. Ett sextiototal personer deltog, bland dessa Lena Avellan. I arbetsgruppen som planerade och förberedde Miljöakademin representerades Natur och Miljö av miljövårdschefen Martina Reinikainen (-juni)/ Camilla Ekblad (augusti-). Natur och Miljö ansvarade för översättningen av Miljöarenans nya webbsidor och slutrapportens sammanfattning. Slutsatserna från Miljöakademin 2011 presenterades för allmänheten på ett eftermiddagsseminarium i början av december.

Planeringen av Miljöakademin 2012, som kommer att ha skogsnaturen som tema, inleddes redan på sommaren när en arbetsgrupp tillsattes. Natur och Miljö representerades av Camilla Ekblad.

4.2 Allmän nationell miljöpolitik

Riksdagsvalet och regeringsbildningen

Natur och Miljö medverkade i miljöorganisationernas gemensamma teser, som presenterades för partierna och media på ett pressinfo den 18 januari. Natur och Miljö sammanställde även ett eget dokument med teser om centrala miljöpolitiska frågor, som nästa riksdag och regering borde arbeta med. Materialet skickades ut till partier och kandidater. En sammanställning ingick i Finlands Natur nr 1.

Efter valet deltog Bernt Nordman i miljöorganisationernas delegationer som träffade riksdagsgrupperna inför regeringsförhandlingarna.

Utlåtanden och ställningstaganden

- 31.1.2011 Utlåtande om utkast till åtgärdsprogram för att främja hotade naturtyper tillstånd i Finland
- 5.5.2011 Utlåtande om rapporten "Luonnonsuojelulain-säädännön arviointi – Lain toimivuus ja kehittämistarpeet"
- 20.5.2011 Utlåtande om Havsforskningens nationella strategi
- 23.5.2011 Utlåtande om utkastet till den gemensamma generalplanen för Östersundom
- 31.5.2011 Kommentarer till EU-kommissionens dokument: Green Paper on the future of VAT – Towards a simpler, more robust and efficient VAT system
- 6.6.2011 Utlåtande om arbetsgruppens förordningsförslag till ordnandet av implementeringen av ramdirektiv om en marin strategi (2008/56/EG)
- 6.6.2011 Förslag till nationell strategi för främmande arter
- 21.6.2011 Utlåtande om arbetsgruppsbetänkandet "Työryhmän ehdotus tuulivoimarakentamisen ohjeistukseksi"
- 11.7.2011 Utlåtande om miljökonsekvensbeskrivning av Korsholms vindkraftspark
- 22.7.2011 Utlåtande om utkasten till förordningar om jaktkvoter för vissa stora rovdjur
- 1.9.2011 Skrivelse till ordförandena för regeringspartierna med krav på att statsbidraget till miljöorganisationer skall bibehållas. Natur och Miljö en av flera undertecknare.
- 30.9.2011 Utlåtande om kommissionens förslag till förordning om upprättande av en flerårig plan för förvaltningen av lax i Östersjön; KOM(2011)470
- 10.11.2011 Kommentarer till Kustens skogscentral gällande utkast till regionalt skogsprogram och Metso-arbetsprogram
- 25.11.2011 Utlåtande om förslaget till Statsrådets förordning om vattenhushållningsärenden
- 20.12.2011 Skrivelse till undervisnings- och kulturministeriet om hur fostran i hållbar utveckling skall beaktas i ny timfördelning och läroplansgrunder. Natur och Miljö en av undertecknarna i skrivelsen, som sammanställdes av SYKSE.

Arbetsgrupper

Arbetsgrupp för uppföljning av den nationella biodiversitetsstrategin
Martina Reinikainen (–30.6) Camilla Ekblad (1.8.–)

Delegationen för bioteknik
Kristina Lindström

Delegationen för Trafi

suppleant Bernt Nordman

Finlands IUCN-kommitté

Bernt Nordman

Förvaltningsrådet för oljeskyddsfonden

suppleant Camilla Strandberg-Panelius

Klimatarenan

Jonas Biström

Kommittén för EU-ärenden, sektionen för miljö (23)

Bernt Nordman

Kommittén för EU-ärenden, havspolitikuskottet

Lena Avellan

Konsumentdelegationen

Ordinarie Jon Lindström, suppleant Teresa Turtonen

Metsoprogrammets nationella uppföljningsarbetsgrupp

ordinarie Camilla Ekblad, suppleant Martina Reinikainen

Metsoprogrammets regionala arbetsgrupp för Österbotten

ordinarie Ralf Wistbacka, suppleant Sonja Grönholm

Sakkunniggrupp för Nylands förbunds LAKU-projekt

Magnus Östman

Samarbetsgrupp för vattenförvaltningen i Egentliga Finland

ordinarie Lena Avellan, suppleant Kajsa Rosqvist

Samarbetsgrupp för vattenförvaltningen i Södra Österbotten, Mellersta Österbotten och Österbotten åren 2010-2015

ordinarie Lena Avellan, suppleant Ralf Wistbacka

Siemenpuustiftelsens delegation

ordinarie Vivi Bolin, suppelant Karolina Silin

Skogsrådet för Kustens skogscentral

sektionen för sydkusten: ordinarie Martina Reinikainen (-30.6) Camilla Ekblad (1.8-), suppleant Christell Åström
sektionen för Österbotten: ordinarie Sonja Grönholm, suppleant Martina Reinikainen (-30.6.) Camilla Ekblad (1.8-).

Styrelsen för Miljöarenan rf

Bernt Nordman (ordf fr.o.m. 1.11), styrelsemedlem Lena Avellan

Utvärderingsarbetsgruppen för det nationella kemikalieprogrammet KELO

ordinarie Bernt Nordman, suppleant Christel Lindblad

4.3 Internationellt samarbete*IUCN*

Natur och Miljö fortsatte sitt medlemskap i den internationella naturvårdsunionen IUCN. Kontakten stärktes i och med att Stig Johansson valdes till ny förbundsordförande. Johansson är vice ordförande för skyddsområdeskommissionen WCPA. Bernt Nordman fungerade som Natur och Miljös representant i den nationella IUCN-kommittén.

EEB

Det europeiska nätverket European Environmental Bureau höll undantagsvis två medlemsmöten under året. Orsaken var att EEB:s mångåriga generalsekreterare John Hon-telez avgick. Bernt Nordman representerade förbundet på det extra medlemsmötet den 18 februari i Bryssel då britten Jeremy Wates valdes till ny generalsekreterare. I samband med mötet ordnades ett seminarium om EEB:s roll i den europeiska miljöpolitiken. Det ordinarie årsmötet hölls som vanligt på hösten i Bryssel. Bernt Nordman fungerade som ordförande för revisionskommittén (Financial Scrutiny Committee) fram till årsmötet, då han avgick. Jouni Nissinen från Finlands Naturskyddsförbund fungerade som de finländska medlemsorganisationernas representant i EEB:s styrelse.

Nordiskt samarbete

De nordiska naturskyddsförbundens årliga möte hölls i Helsingfors den 29–30 september. Natur och Miljö fungerade som värd i samarbete med Finlands naturskyddsförbund. I mötet deltog representanter för Danmarks naturfredningsförening, Naturskyddsföreningen i Sverige, Norges naturvernforbund, Landvernd på Island samt Färöarnas naturfredningsförening. Stig Johansson fungerade som ordförande för mötet. Under mötet diskuterades miljöpolitiken i de olika nordiska länderna, de nordiska miljöorganisationernas strategier och möjligheter till samarbete gällande bland annat

organisationsutveckling och kampanjer. I programmet ingick också en diskussion med miljöminister Ville Niinistö. Marko Mäkinen från SEK & GREY Finland höll ett inspirerande föredrag om marknadsföring.

Bernt Nordman utsågs till medlem i den nordiska miljöpriskommittén, som hade sitt årliga möte i Helsingfors på våren.

5 Miljöfostran

5.1 Naturskolverksamhet

Naturskolan Uttern

År 2011 hade Naturskolan Uttern sammanlagt 1 620 kunder, av vilka 1 323 var barn. Kunderna var relativt jämnt fördelade mellan skolor och daghem. Under 65 naturskoldagar betjänades sammanlagt 71 grupper, av vilka tre fjärdedelar besökte naturskolan under vårterminen¹. Naturskolundervisningen genomfördes både på naturskolans eget område i Sjundeå och ute i skolorna och daghemmen.

Under vårterminen hade naturskolan Uttern 52 grupper fördelat på 46 naturskoldagar. På vårterminen hade Naturskolan Uttern 6 fadderklasser. Fadderklassernas vinterprogram hölls i mars och vårprogrammet i maj. Vinterprogrammet hölls i skolornas närmiljö och vårprogrammet på naturskolan Uttern.

Vinterprogrammet Vinterkul med Sylvia Skogshare erbjöds under perioden januari–februari. På vårterminen arrangerade Naturskolan Uttern två vuxenfortbildningsdagar, en i praktisk utpedagogik och en inom Grön Flagg. Båda hölls på naturskolan, den ena i maj för cirka 15 förskolelärare från Sibbo och den andra i april för GF-deltagare från regionen.

Naturskolläraren deltog i den nationella naturskolläraryrträffen som hölls i Jyväskylä i mars.

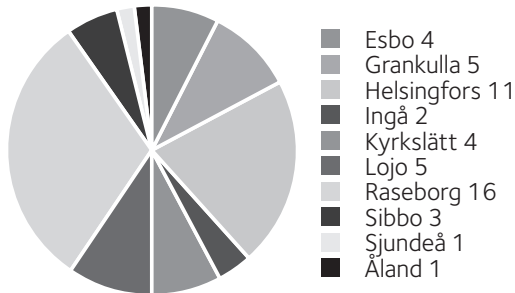
I maj verkade Charlotte Elf som timanställd naturskollärare på Uttern på grund av den stora efterfrågan på naturskoldagar. Naturskolläraren höll i juni en naturskoldag med skogs- och myrtema vid Gallträsk i Grankulla i samarbete med Grankulla miljöförning.

Under höstterminen hade naturskolan Uttern 19 grupper fördelat på 19 naturskoldagar. På hösten började 2 nya fadderklasser, en grupp från Sjundeå och en från Ingå. Därtill ordnades sammanlagt 10 enskilda naturskoldagar med programmen Rasse Räv,

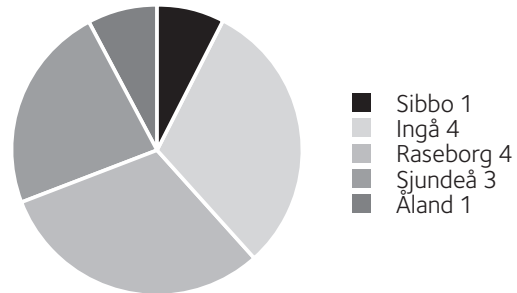
¹ Definitionen på en naturskoldag: En (kalender)dag då en eller flera grupper deltar i naturskolprogram ordnat av naturskolan. En grupp = en grupp barn/vuxna å max 25 personer som deltar i ett naturskolprogram på 2–5h tillsammans med naturskolläraren.

In i Naturen samt vattenprogram. Av dessa var två uppsökande Rasse Räv-dagisprogram, ett till Ekenäs, Raseborg och ett till Kyrkslätt samt ett uppsökande vattenprogram till Billnäs, Raseborg.

Naturskolgrupper vårterminen

Naturskolgrupper höstterminen

På hösten höll naturskolläraren fyra fortbildningsdagar i praktisk utepedagogik för daghemspersonal och lärare i Lovisa, Oitans, Malmö och på Åland och ett Grön Flagga fortbildnings- och infotillfälle på naturskolan.

Naturskolläraren deltog i den nationella naturskolläraryrträffen som hölls i Esbo/Vanda i november.

För främst lägerverksamhetens behov skaffade Natur och Miljö ny utrustning till köket i Åvikhemmet. Med konsult hjälp av Rastachef anskaffades en köksö på hjul med hyllor och lådor för förvaring samt ett nytt (begagnat) kylskåp med frys. På grund av att det från och med november behövdes två arbetspunkter i kontoret, skaffades nya kontorsmöbler; 2 skrivbord, 2 kontorstolar och 2 lådhurtsar. En begagnad länsstol köptes för att höja komforten i sovsalarna.

Naturskolans flotte Gerris besiktades. Vinterförvaringen ordnades på en grannes tomt.

Den 25 januari mottog Natur och Miljö Västra Nylands miljöpris som erkänsla för den långsiktiga och framgångsrika verksamheten vid Naturskolan Uttern. Bernt Nordman och Anna Idman mottog priset på 10 000 euro vid utdelningstillfället i Fiskars.

Under våren arbetade verksamhetsledaren med en ansökan om Leaderfinansiering. En slutlig ansökan lämnades in i augusti. Ansökan godkändes av PomoVäst i september, varefter projektet kunde inledas. FM Emilia Nordling anställdes som projektledare på heltid från den 7 november. ELY-centralens godkännande kom i slutet av november.

Projektet kommer att pågå i två år. Målsättningen är att utveckla ett lägerskolkoncept för Naturskolan Uttern samt att hitta nya undervisningsområden i olika delar av västra Nyland.

Kvarkens naturskola

Naturskolans tjänster var eftertraktade och verksamheten var intensiv. Sammanlagt ordnades 90 naturskoldagar ute i fält för sammanlagt 95 grupper från daghem, för-

skolor, skolor, lärarfortbildningar. Antalet naturskoldeltagare under året var 1844 barn, samt 261 pedagoger och övriga vuxna.

Ordinarie naturskollärare Renja Hakala blev moderskapsledig vid årsskiftet och som vikare anställdes Aleksis Hahn. Efter en lagom lång och lugn inkörningsperiod i januari var det dags att hålla vinterprogram för några daghemsgrupper och fadderklasserna i februari–mars. Vintern var snörik och kall vilket gjorde arbetet ute i naturen med grupperna ganska utmanande. Allt gick trots omständigheterna bra och grupperna var för det mesta nöjda med naturskolbesöken. Ibland blev det kanske lite väl kallt vilket tog ner humöret hos en del elever och lärare. Ett nytt "förvinterprogram" utarbetades och testades redan i januari. Programmets innehåll handlade om stannfåglar, tillverkning av egen fågelmat och fågelmatning. Detta program skulle bli ett nytt alternativt novemberprogram för fadderklasserna. Sammanlagt deltog 16 grupper i vinterprogrammet, d.v.s. tolv fadderklasser, två skolor och två daghem som fick endagsbesök.

Efter en kort lugnare period kunde vårsäsongen köra i gång för fullt den 12 april. Vårsäsongen blev verkligen lyckad, vädret var bra och alla kunder var nöjda. Fadderklasserna fick sina sista besök och flera daghemsgrupper och skolklasser beställde endagsbesök. Sammanlagt deltog 28 grupper i naturskolans verksamhet under våren. Fadderklassgruppernas antal var tolv stycken, övriga skolklasser som beställde endagsbesök var sju till antalet, daghemmen åtta och slutligen ingick även en grupp klasslärarstuderande.

Under våren samarbetade naturskolan med lärarutbildningen vid PF i Vasa och utskolverksamhetskursen. En grupp ivriga klasslärarstuderande fick bekanta sig med naturskolans verksamhet och prova på några av de olika program som vi erbjuder skol- och dagisgrupper.

Naturskolan samarbetade även med Kvarkenrådets projekt VIS (Världsarv i samverkan) under våren. Naturskolan bidrog med konsultation och testning av undervisningsmaterialet som arbetats fram i projektet. Projektet avslutades under sommaren och undervisningsmaterialet publicerades under hösten.

Redan i maj hörde flera skolor av sig och anmälde sig till fadderklassverksamheten inför läsåret 2011/2012. Även efter sommarlovet fortsatte anmälningarna att strömma in och det uppstod ett behov av förändring vid naturskolan. PeM Maria Svens anställdes på deltid fr.o.m. första september för att hjälpa till att svara på den stora efterfrågan. Sammanlagt tog 31 grupper del av naturskolans undervisning för daghem, förskolor och skolor. Fadderklassernas antal under den tidiga september/oktober-säsongen var 18, daghemsgrupperna 10 och enskilda skolgrupper 3.

Inför höstterminen sammanställdes ett lite längre lärarfortbildningskoncept i utomhusmatematik som erbjöds på prov, endast åt Vasa stad. Intresset för fortbildningen var enormt, men det fanns kapacitet att ordna fortbildning för endast två grupper. Fler fortbildningar bokades till våren 2012. Sammanlagt deltog 23 lärare och förskollärare i fortbildningen Utomhusmatematik.

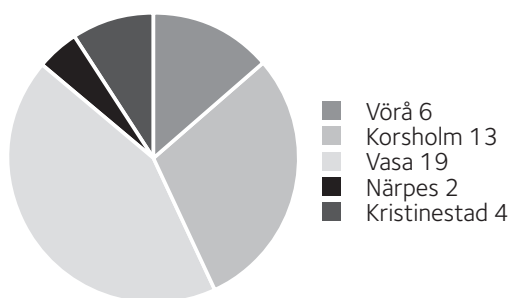
Senhöstsäsongen hängde i princip samman med den övriga höstterminen i år och

under de s.k. novemberträffarna var det endast de 18 anmälda fadderklasserna som fick naturskolbesök.

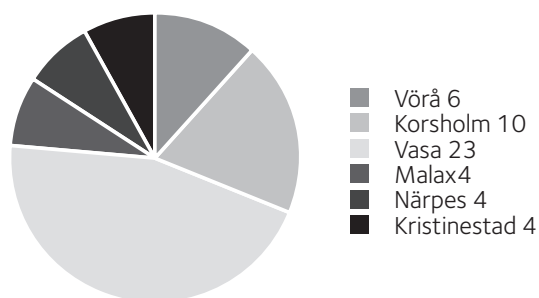
Under hösten deltog naturskollärarna i två olika utepedagogiska konferenser: "Mitt i naturen" i Esbo 15–16 september och "Ute är inne" i Malmö 29–30 september. Aleksis Hahn deltog också i mars på Natur- och miljöskolnätverket (LYKKY:s) träff 24–25 mars i Jyväskylä och Maria Svens i höstträffen i Esbo i november.

Kvarkens naturskolas terminsvisa fördelning av grupper mellan kommunerna 2011:

Naturskolgrupper vårterminen

Naturskolgrupper höstterminen

Nya naturskolsatsningar

Natur och Miljö förde diskussioner med bl.a. Sibbo kommun och Forststyrelsen om möjligheterna att starta svenskspråkig naturskolverksamhet i Sibbo storskog. Liknande diskussioner fördes också med åländska aktörer kring möjligheterna att förverkliga visionen om att grunda en naturskola på Åland. Försök att få finansiering för dessa projekt gav dock inte ännu resultat.

5.2 Skolsamarbete

Grön Flagg

Under år 2011 fick Grön Flagg tre nya svenskspråkiga deltagare från Ingå, Kervo och Karleby. Inga deltagare slutade under året. I slutet av året deltog sammanlagt 32 svenskspråkiga skolor och daghem i Grön Flagg. Av dessa hade 26 rätt att hissa Grön flagg som ett tecken på framgångsrik verksamhet.

Natur och Miljö erbjöd deltagarna utvärdering av projekten samt fortbildning i form av kurser och träffar. I mars hölls en temadag om avfall och återvinning i Pernå kyrkoby skola. I april ordnades en Grön Flagg-träff med 10 deltagare från tre skolor på Naturskolan Uttern i Sjundeå. Naturskolan Uttern ordnade också en introduktionskurs i november. En introduktionskurs ordnades i Vasa den 22 september i samarbete med Åbo Akademi och Vasa övningsskola. Kursen hade 25 deltagare från sex olika skolor.

På våren utvärderades och godkändes fjorton rapporter. Hälften av dem som rapporterade beviljades Grön Flagg för första gången. Vasa övningsskola flyttades till Håll-

bar Grön Flagg-nivå, dvs. skolan har genomfört tre lyckade projekt. På hösten godkändes sju rapporter. Våro skola i Pargas blev flyttad till Hållbar Grön Flagg-nivå.

Det förnyade vattenkapitlet i Grön Flagg-mappen översattes av Katarina Torvalds och gavs ut på våren.

5.3 Fritidsverksamhet

Miljödetektivläger

Natur och Miljö ordnade fem miljödetektivläger för barn i åldern 8–11 år. I april arrangerades en ledarutbildning för lägerledarna i Helsingfors.

Miljödetektivernas vinterläger med 9 deltagare arrangerades under sportlovet 21–25 februari på Naturskolan Uttern i Sjundeå. Vattenkonsumtion var temat för lägret. Emilia Nordling fungerade som lägerchef, övriga lägerledare var Linus Stråhlman och Joel Wolff. Som lägerkock fungerade Lasse Örsäter från Rastachef.

Under sommaren arrangerades fyra miljödetektivläger. Tre läger hölls på Naturskolan Uttern i Sjundeå (6–10 juni, 13–17 juni och 20–23 juni), med 25, 26 respektive 17 deltagare. Charlotte Elf fungerade som lägerchef för de två första lägren (Matilda Ekman vikarierade henne de tre sista dagarna), Valter Sandell höll i trådarna för det sista lägret. Övriga lägerledare var Matilda Ekman, Anna Johanson, Johanna Kollin, Jenny-Maria Bergman, Emilia Sylvin och Susann Paul. Jakke Neiro och Petra Bussman var hjälpledare. Som lägerkockar fungerade Lasse Örsäter och Maarit Kinnunen från Rastachef. Ett läger med nio deltagare arrangerades på Sommarö Fort i Korsholm (13–17 juni) med lägerchefen Johanna Nyman. De övriga ledarna var Johannes Björkqvist, Evelina Anderssen och Linda Degerman. Lägerkock på lägret var Eiric Bergman. På samtliga sommarläger löste barnen ett miljömysterium där de fick att göra med miljöboven Mud R. Massa som hotade muddra vattendragen och bebygga stränderna.

Miljöagentläger

De planerade Miljöagentlägren i Korsholm och Sjundeå inahiberades på grund av för få anmälda.

Bella Barkborres skogsbok

Natur och Miljö gav hösten 2011 ut en fälthandbok om skogsnaturen för barn i åldern 8–14 år. Grundtanken med boken är att inspirera läsarna till att själv ta reda på mer om skogsnaturen och att locka dem att gå ut och upptäcka. En av målsättningarerna med boken var att öka förståelsen för behovet av att skydda skogsnaturens biologiska mångfald.

Projektet leddes av Natur och Miljös fastanställda miljöfostrare Maria Aroluoma. Manuskriptet skrevs av biologen Emilia Nordling under februari till april 2011. Boken planerades och sakgranskades av en sakkunniggrupp bestående av Niclas Fritzén (bio-

log), Heidi Kristjankroon (biologilärare), Martina Reinikainen (miljövårdschef) och Anna Idman (naturskollärare). Även verksamhetsledaren deltog i sakkunniggruppens arbete. Sakkunniggruppen samlades tre gånger under våren, och kommenterade däremellan utkastet per e-post. Illustrationerna gjordes av illustratören Cara Knuutinen (känd från Saga Blom-böckerna) under sommaren. Layouten gjordes av grafikern Christian Aarnio på Kråka Design i augusti. Boken gick i tryck i september och upplagan var 1500 exemplar. Boken har 12 uppslag, sammanlagt 26 sidor inklusive pärmarna. Boken är tryckt på ett vattenfast papper (Polyart) i storleken är 20x20 cm och den har spiralbindning.

Boken lanserades genom tre familjeutfärder i Helsingfors, Korsholm och Åbo under oktober. Utfärderna hade sammanlagt 38 deltagare. Natur och Miljö anställde biologen Johanna Nyman för att planera och genomföra utfärderna.

Boken kommer även att distribueras under en turné med skogstemadagar för barnfamiljer under sommaren 2012, för vilken Natur och Miljö har erhållit bidrag. Dessutom används boken under sommarens miljödetektivläger som kommer att ha skog som tema, samt inom förbundets naturskolundervisning.

5.4 Ungdomsverksamhet

Nomug/NaturKraft

Ungdomsgruppens verksamhet leddes under våren av civiltjänstgörare Joel Wolff. I början av året ordnades en namntävling för att ge gruppen/nätverket ett nytt namn. Ungdomsutskottet valde namnet NaturKraft ur tävlingsbidragen. En facebook-sida med det nya namnet öppnades. NaturKraft ordnade den 5 mars i Helsingfors en loppisrunda med åtta deltagare och den 11 april ett miljöcafé om Sibbo storskogs nationalpark med några deltagare. Under hösten leddes NaturKrafts verksamhet av civiltjänstgörare Jon Rikberg och miljöfostrare Maria Aroluoma. Som vanligt bjöds det på chai i ett tält på Miljöaktionsdagarna i oktober. Där kunde svenskspråkiga deltagare samlas och lära känna varandra. Den 31 november ordnades en matworkshop där de tio deltagarna diskuterade och lagade vegetarisk mat med Lasse Örsäter från Rastachef. NaturKraft avslutade året med julchai på kontoret. Till julglöggen kom fem personer.

Miljöjournalisten på Kulturkarnevalen

Miljöfostrare Maria Aroluoma ledde ett miljöjournalistiklabb på Kulturkarnevalen i Närpes 10–13 november tillsammans med journalistikstuderande Heidi Hendersson och civiltjänstgörare Jon Rikberg. Labbet hade sju deltagare. Artiklar som skrevs i labbet publicerades i Syd-Österbotten, Finlands Natur och på www.miljojournalisten.fi. Natur och Miljö hade också ett bord med material på Kulturkarnevalen. Under året gjorde huvudstadsregionens återvinningscentral, WWF och Tidningarnas förbund i samarbete en finskspråkig version av läromedlet som fick titeln Ympäristötoimittaja.

Miljöaktionsdagarna 2011

Miljöaktionsdagarna – Ympäristötoimintapäivät arrangerades för sjunde gången i samarbete med Luonto-Liitto. Evenemanget riktade sig till miljöintresserade ungdomar och unga vuxna från hela landet. Miljöaktionsdagarna ordnades i år på ett nytt ställe: Lärkkulla i Karis 21–23 oktober. Huvudtemat för årets evenemang var samhällspåverkan med sloganen Framtiden nu!

Deltagarantalet var 90, varav 13 var svensk- eller tvåspråkiga. Därtill deltog cirka 30 volontärer. NoM fungerade som bokföringsorganisation och arbetsgivare för projektkoordinatorn Sebastian Köhler. I styrgruppen representerades Natur och Miljö av Bernt Nordman och Maria Aroluoma. Programmet planerades av ett team bestående av ungdomar som själva tidigare deltagit i Miljöaktionsdagarna. De flesta ur teamet deltog också som funktionärer under evenemanget.

Programmet bestod av verkstäder, inspirerande föredrag, utflykter, film, debatt- rum, improvisationsteater, levande bibliotek, pyssel mm. Samarbetsparterna Anima- lia, BirdLife, Jordens vänner, Allianssi, 10:10-kampanjen och De ungas akademi bidrog med verkstadsledare, gästtalare och naturguider. Evenemangets gästtalare var Jonas Biström från Jordens vänner och Tea Tönno från Dodo/Ilmari-projektet. Miljöaktionsdagarna stöddes ekonomiskt av undervisnings- och kulturministeriet, Raseborgs stad och Vihreä sivistys- ja opintokeskus (ViSiO).

5.5 Intressebevakning

Natur och Miljö undertecknade flera skrivelser om miljöfostran inför riksdagsvalet på våren. På hösten undertecknade förbundet en skrivelse om hur fostran i hållbar utveckling skall beaktas i reformen av timfördelning och nya läroplansgrunder. Bernt Nordman representerade förbundet på ett möte där skrivelsen överlämnades till tjänstemän på undervisnings- och kulturministeriet.

Natur och Miljö deltog som medarrangör i ett trädplanteringsjippo (på finska Taimesta toimeen) den 21 september på Klimatinfo i Helsingfors. Sällskapet för Miljöfostran i Finland var huvudarrangör för jippet, som riktade sig till riksdagsledamöter i Finlands nya riksdag. Representanter för alla riksdagspartierna deltog i tillställningen, där de överräckte en trädplanta av en art som fick symbolisera partiet. Varje parti fick möjlighet att presentera sin syn på miljöfostran och sina planer på hur regeringsprogrammets målsättningar skall konkretiseras. Arrangörerna visade även upp sin verksamhet inom miljöfostran och önskemål framfördes till riksdagen. Maria Aroluoma representerade Natur och Miljö.

Strax före jul engagerade sig Natur och Miljö i det nyländska nätverket för miljöfostran som koordineras av Nylands ELY-central.

6 Medlemservice

Kurs om tillstånd och besvär i miljöärenden

Natur och Miljö ordnade en kurs om tillstånd och besvär i miljöärenden 1.2.2011 i Helsingfors. Som föreläsare fungerade Jan Eklund från Vasa förvaltningsdomstol. Kursen hade 9 deltagare.

Naturkalendern

Inför julen förmedlade förbundet Naturkalendern, som ges ut av Finlands Naturskyddsförbund. Försäljningen uppgick till 370 kalendrar och nettointäkten var 900 euro.

7 Information

7.1 Finlands Natur

Natur och Miljö har under 2011 fortsatt att ge ut tidskriften Finlands Natur, både som medlemstidning och som en fristående tidskrift man kan prenumerera på utan att vara medlem. Finlands Natur har fungerat som informationskanal till medlemskåren genom att varje nummer innehållit information om förbundets verksamhet på speciella medlemsidor. Här har även ingått förbundets officiella ställningstaganden i aktuella naturskydds- och miljövårdsärenden. Tidningen fungerar därmed också som förbundets ansikte utåt.

I hög grad har tidningen också innehållit material som inte är direkt kopplat till förbundets verksamhet men som tangerar Natur och Miljös intresseområden inom naturskydd och miljövård.

Innehåll och form

Naturreportage och faktarika naturskildringar har fortsättningsvis dominerat innehållet i Finlands Natur, ofta med baktanken att ge läsarna inspiration till egna naturupplevelser och öka förståelsen för naturskyddsbehoven. Denna typ av artiklar har producerats bl.a. av "ständiga" medarbetare såsom Ralf Carlsson (Åland) och Hans Hästbacka (södra Österbotten). Finlands Natur har även strävat efter att sporra läsarna till egna naturstudier genom att gå med i kampanjer såsom "Följ med våren" och delta i den i varje nummer återkommande Naturtävlingen.

Utlandsreportage med fokus på exotisk natur och naturskydd har ingått i de flesta nummer. Reportagen har gjorts i länder som Ecuador (inkl. Galapagosöarna), Grekland, nordvästra Ryssland och Nordnorge.

Östersjöns ekologiska tillstånd har liksom under tidigare år uppmärksammats i ett antal artiklar och en återkommande kolumn (Östersjön – ett nytt djup av Lena Avellan). Ämnen som behandlats är bl.a. miljögifterna i havet, muddringar i skärgården, främmande introducerade arter och nya metoder att råda bot på övergödningen (reduktionsfiske, konstgjord syrsättning av bottenvatten, fosforfällor). Speciell uppmärksamhet gavs Natur och Miljös sommarturné "Under den glittrande ytan" och de högklassiga undervattensfotografier som togs under turnén.

Skogarnas ekologiska tillstånd och speciellt behovet av ett mer naturanpassat skogsbruk (kontinuitetsskogsbruk) har uppmärksammats i flera artiklar. Grundandet av Sibbo storskogs nationalpark och det regionala skogsprogrammet för kustens skogar är frågor aktuella speciellt i Svenskfinland som Finlands Natur följde med under 2011.

När det gäller aktuell miljöforskning och speciellt ekologisk sådan har forskare från Forsknings- och utvecklingsinstitutet Aronia samt Åbo Akademi bidragit med en serie populärvetenskapliga artiklar.

Temat miljöhänsyn i vardagen har varit en röd tråd i ett antal artiklar om Natur och Miljös projekt "Klimatpiloterna i Östnyland". Här har ingått inslag bl.a. om miljövänliga transporter, ekologisk bilkörning, ekologisk och närproducerad mat, avfallshantering och energisnål belysning och hemelektronik.

Tidningen har liksom under tidigare år innehållit en sida riktad till barn där "Helga havsörn" berättar om aktuella händelser i naturen, ofta med naturskydds- och miljövårdsanknytning. Till de fasta avdelningarna i tidningen har även hört Nalle Valtialas faktarika kolumn, bokrecensioner, debattsidor samt ledare och ledarstick av chefredaktören respektive förbundsordföranden.

Speciellt för årgång 2011 av Finlands Natur var den tvådelade artikelserien om Finlands Natur åren 1941–1969. Denna historiska återblick gjordes med anledning av att det år 2011 förflutit 70 år sedan det första numret (årsboken) av Finlands Natur utkom.

Som planerat utgavs sex nummer av Finlands Natur under 2011. Tidningens sidantal var antingen 36 eller 40. I nr 5 ingick ett temahäfte om världsfisket som global miljö- och resursfråga.

Redaktion

Magnus Östman har fungerat som Finlands Naturs chefredaktör och enda heltidsanställda under 2011. Artiklar och bildmaterial har i huvudsak levererats av utomstående skribenter och fotografer, av vilka några fungerat som stadigvarande medarbetare som medverkat i varje nummer.

Chefredaktören har skött planering av tidningens innehåll och kontakter till medarbetare och tryckeri. Han har även stått för en del av text- och bildproduktionen, redigerat texter och skött ombrytningen av tidningen.

I slutet av 2010 tillsattes för första gången på många år ett redaktionsråd för Finlands Natur. Rådet, som var verksamt under hela 2011, hade som uppgift att utarbeta strategier för utvecklingen av tidskriften journalistiskt. Redaktionsrådet sammanträdde totalt åtta gånger och presenterade sin slutrapport vid förbundets styrelsemöte den 11 december.

Redaktionsrådets möte den 22 september hade som inbjuden gäst Sveriges Naturs chefredaktör, Carl-Axel Fall. Han presenterade sin tidskrift journalistiskt och organisatoriskt och gav synpunkter på utvecklingsarbetet med Finlands Natur. Följande dag höll han ett föredrag om miljöjournalistik i Sverige vid de finländska miljöjournalisternas jubileumsseminarium. Carl-Axel Fall var inbjuden till Finlands Natur/Natur och Miljö med finansiering från Kulturfonden Sverige-Finland. Samarbetet med honom planeras få en fortsättning under 2012.

Annonsförsäljning

Håkan Norrback har via sitt företag NKN Allservice fungerat som Finlands Naturs annonsförsäljare. De flesta annonser har varit små understödsannonser, men även ett tjugotal större annonser har sålts. NKN Allservice annonsförsäljning uppgick till 28 500 €. Därtill har förbundet sålt annonser för 4 000 €. Annonstäkterna var därmed 32 500 € vilket var en minskning om 7 500 €. Nettointäkten var 18 000 €, en minskning om 6 000 €.

Upplaga och prenumerationsförsäljning

Håkan Norrback har genom telefonmarknadsföring skött förnyelser av tidsbundna prenumerationer som gått ut. Under sommaren anställdes Jonas Lindblad som telefonförsäljare med uppdrag att sälja nya prenumerationer i huvudstadsregionen. Finlands Natur har fortsättningsvis marknadsförts genom utdelning av gratisexemplar vid Helsingfors bokmessa och andra lämpliga evenemang. I december marknadsfördes prenumerationer för 2012 genom annonser i större finlandssvenska dagstidningar.

Försäljningen av nya prenumerationer var klart mindre än planerat. Tidningens upplaga sjönk och den var i slutet av året var 3 820 exemplar. Av dessa gick knappt 3000 ex till medlemmarna.

7.2 Nya webbsidor och sociala medier

Under året arbetade personalen hårt med att förnya Natur och Miljös webbsajt. Vi utvecklade och fördjupade innehållet, men satsade framför allt på att olika målgrupper snabbt skall kunna finna information och lätt beställa material eller aktivt kommentera det som skrivs. Utvecklandet av webbsajten gör den till ett ännu smidigare verktyg för spridning av våra budskap. De nya webbsidorna kommer att tas i bruk i början av år 2012.

Vår nuvarande webbsajt blir allt mer populär. Besökarna har under år 2011 ökat med omkring 1000 personer. Antalet unika besökare var 3243 i januari 2011 och antalet sid-

visningar 9 733 under samma månad. Under hösten 2011 steg antalet unika besökare till över 4000. Under toppmånaden oktober registrerades 4671 unika besökare och hela 12 492 sidvisningar. Av besökarna var mellan 70 och 80 procent nya besökare.

Under 2011 började användningen av Facebookgruppen komma igång både för att locka publik till evenemang, sprida information och be om kommentarer till utlåtanden. Vid årsskiftet hade Facebookgruppen 300 medlemmar.

7.3 Synlighet i media

Under året förekom Natur och Miljö flitigt i media. Vi skickade ut 26 pressmeddelanden och skrev en handfull insändare. Så gott som varje pressmeddelande ledde till en eller flera artiklar, ett radioinslag eller mer sällan till ett tv-inslag. Utöver det kontaktades våra sakkunniga ofta för att ge kommentarer till aktuella miljöfrågor och för att delta i debatter i radio Vega. Ämnen som intresserade journalisterna tangerade allt från kollektivtrafik och avfallsrening till finländarnas förhållande till skogen.

Av våra projekt var det främst Klimatpiloterna som stod i fokus för mediernas intresse under år 2011. De lokala tidningarna och lokalradion hittade mycket snabbt Klimatpiloterna i Östra Nyland och fortsatte att följa med hur det gick för de lokala vardagshjälarna under hela året. Artiklar har funnits i Borgåbladet(5 ggr), Vartti Itä-Uusimaa, Sipoon Sanomat(10 ggr), Östra Nyland (2 ggr), Loviisan Sanomat, Finlands Natur(6 ggr) och Marthabladet. TV-inslag om projektet har funnits i Min Morgon(6 ggr), TV-Nytt, Uudenmaan TV-Uutiset och Kuningaskuluttaja. Projektledaren och flera Klimatpiloter har intervjuats i radion i Aktuellt 17, Radiohuset, Radio Itä-Uusimaa och Radio Vega Östnylands regionala sändningar(5 ggr).

Sommarturnén Under den glittrande ytan var det andra större lyftet i media. Turnén ledde till 7 artiklar, 3 radioinslag och 2 tv-inslag.

7.4 Strömlinjeformning av kommunikation

Natur och Miljö arbetade under våren 2011 med att utveckla hur vi presenterar våra budskap under publiktillfällen, när vi gör publikationer och när vi skickar ut information. Vi fick nya roll-ups och banderoller för publiktillfällen, men framför allt satsade vi på att få våra trycksaker och brev visuellt tilltalande, i enlighet med vår grafiska profil.

Under våren utvecklades färdiga format för ombrytningen av våra föreningsdokument och också Word-mallar för brev och utlåtanden, i samarbete med grafikern Chribbe Aarnio. Målet med Word-mallarna är att personalen lätt och snabbt ska kunna få ut budskap, utan att varje gång tvingas anlita grafisk expertis.

Vi omformade även de årliga breven till våra medlemmar radikalt, både grafiskt och innehållsmässigt. Nu beskriver medlemsbrevens både året som gått och kommande utmaningar och evenemang i ord och bild, så att våra medlemmar kan följa med vad vi arbetar med.

Till informatörens arbetsbild hörde också språkvård och förnyelse av språkbruk i Natur och Miljös kommunikation.

7.5 Informatörssamarbete i Svenskfinland

Informatörer och marknadsförare inom tredje sektorns takorganisationer i Svenskfinland bildade under 2011 ett nätverk. Natur och Miljös informatör deltog aktivt i de tematiska träffarna. Nätverket förenklar samarbetet mellan organisationerna och utbytet av erfarenheter av bl.a. lyckad marknadsföring, tekniska hjälpmedel, användning av sociala medier och medlemsvärvningsstrategier.

8 Medlemskåren

8.1 Marknadsföring och medlemsvärvning

Under året fokuserade Natur och Miljö på att marknadsföra förbundet under mindre publikevenemang för specifika målgrupper, samt i samband med evenemang och seminarier vi besökt. Barnfamiljer och ungdomar har varit de huvudsakliga målgrupperna, men också lärare har fått ta del av vår verksamhet under diverse seminarier för miljöfostran.

Under Miljömässan i Raseborg den 9 mars deltog Natur och Miljö och förde i huvudsak fram temat avloppsrening i glesbygden. Sommarturnén Under den Glittrande Ytan var en publiksuccé i skärgården i juli och resulterade i att förbundet fick flera nya medlemmar. Under föreningsfestivalen i Åbo den 11 september hade vi ett eget bord i centrum av staden, där vi lockade ungdomar till Miljöaktionsdagarna och presenterade videomaterial från sommarturnén.

Under Kulturkarnevalen 10–13 november i Närpes förde förbundet fram Finlands Natur som kunskapskälla med tanke på studentskrivningarna. Miljöintresserade gullnäsbar från Helsingfors universitet var målgruppen för en gemytlig vinkväll i början av hösten.

8.2 Medlemstalets utveckling

Vid årets slut hade förbundet 3475 medlemmar som hade betalat medlemsavgiften för år 2011. Medlemsantalet sjönk således för andra året i följd. Den totala minskningen var 59 medlemmar. Tillbakagången skedde såväl i förbundets lokalföreningar (-22) som i de direkt anslutna medlemmarna (-38). De nya medlemmarnas antal var 130,

vilket visar att omsättningen i medlemskåren fortfarande är liten.

Antalet lokalföreningar (21) och medlemskommuner (14) hölls konstant medan antalet understödande organisationer (17) minskade med en. Detaljerad medlemsstatistik finns i bilagorna 1 och 2.

Medlemsavgifter

De på förbundsmötet år 2010 fastställda medlemsavgifterna för personmedlemmar var följande:

Enskild medlem	28,00 €
Ungdomsavgift (under 25 år)	16,00 €
Familjeavgift (samma hemadress)	38,00 €

Lokalföreningarnas (egentliga medlemmars) medlemsavgifter till förbundet var 80 % av medlemsintäkterna av de enskilda personerna som den egentliga medlemmen representerar inom förbundet.

9 Organisationen

Förbundskongressen

På våren var det igen dags för förbundskongress som arrangeras vart tredje år. Förbundskongressen hölls tidigare än vanligt, redan den 9 april, på Naturskolan Uttern i Sjundeå.

På förbundskongressen deltog 17 röstberättigade medlemmar med sammanlagt 275 röster. Tio av lokalföreningarna var närvarande. På mötet godkändes en ny verksamhets- och ekonomiplan för åren 2012–2014, då förbundet särskilt skall fokusera på miljöanpassning av jordbruk, skogsbruk och fiske. Styrelsens förslag till höjda medlemsavgifter från början av år 2012 godkändes likaså. Valberedningen bestod av Heidi Lyytikäinen, Kati Källman och Lotta Nummelin. Valberedningens viktigaste uppgift var att hitta en ny ordförandekandidat i stället för Christell Åström, som inte ställde upp för omval. Till ny ordförande valdes AFD Stig Johansson.

Efter mötet ordnades en festmiddag för att fira Naturskolan Utterns 25-års jubileum. Rastachef stod för catering som igen var mycket lyckad.

Styrelsen

Styrelsen sammanträdde sammanlagt sex gånger under året. Mötena hölls den 12 februari i Helsingfors, den 12 mars i Helsingfors, den 9 april på Naturskolan Uttern, den 16 oktober i Helsingfors, den 11 december i Helsingfors.

Under perioden fram till förbundsmötet (9.4) verkade följande personer i styrelsen:

Person, uppdrag	personlig suppleant*
Christell Åström, förbundsordförande	
Jonas Biström, viceordförande	Carolina Silin
Torbjörn Björkman	Dan Jansén
Patrik Byholm	Ralf Wistbacka
Kajsa Rosqvist	Kristina Lindström
Eva Sandberg-Kilpi	Erika Lähde
Tessa Turtonen	Jan Åström

Under perioden efter förbunds kongressen verkade följande personer i styrelsen:

Person, uppdrag	personlig suppleant	mandatperiod*
Stig Johansson, förbundsordförande		2014
Jon Lindström**	Carolina Silin	2014
Torbjörn Björkman	Dan Jansén	2012
Patrik Byholm	Ralf Wistbacka	2013
Frank Hoverfelt	Kristina Lindström	2014
Eva Sandberg-Kilpi	Erika Lähde	2012
Tessa Turtonen	Jan Åström***	2013

*mandatperiod byter vid ordinarie förbundsmöte, som hålls på våren.

**Lindström valdes för endast ett år (till förbundsmötet 2012), eftersom han inte ansågs representera Åboland.

***enligt förbundsmötesprotokollet går Jan Åströms mandatperiod ut först år 2014.

Arbetsutskottet sammanträdde endast en gång före förbunds kongressen. På det första styrelsemötet efter förbunds kongressen valdes ett nytt arbetsutskott, men arbetet i form av möten kom inte igång.

Personal

Under året utfördes sammanlagt cirka 11 årsarbetsverk.

Anställda¹ under året:

Aleksis Hahn	naturskollärare
Anna Idman	naturskollärare
Bernt Nordman	verksamhetsledare
Camilla Ekblad	miljövårdschef 1.8–
Christel Lindblad	projektledare
Jonas Lindblad	telefonförsäljare under sommaren
Emilia Nordling	projektledare 7.11–
Fred Eklund	ekonomichef (vårdledig 1.5–30.11)
Henrika Mercadante	informatör
Jon Rikberg	civiltjänstgörare 4.10–
Lena Avellan	vattenvårdsexpert
Madeleine Blomqvist	kanslisekreterare
Magnus Östman	chefredaktör
Maria Aroluoma	miljöfostrarare
Maria Svens	naturskollärare (1.9–)
Sebastian Köhler	projektkoordinator för Miljöaktionsdagarna
Roger Sjölund	ekonomichef (1.5–30.11)
Joel Wolff	civiltjänstgörare (–16.6)
Martina Reinikainen	miljövårdschef (–30.6)

1 Med månadslön

Inom ramen för Kårkulla samkommuns verksamhet Arbete med stöd arbetade Fredrik Ingman (våren) Joakim Bäckström (september–oktober) och Lotte Schauman (november–) som kanslihelp 2 timmar i veckan.

Året präglades av många vikariat. Det var ett tungt år för arbetsgemenskapen. Under sommaren och hösten ordnades flera personalmöten där man diskuterade frågor kring ledarskap, arbetsfördelning och organisationsstruktur. Kanslimöten för hela personalen hölls en gång i veckan. Protokoll från mötena distribuerades till samtliga i personalen.

Under året ordnades två ordinarie planeringsdagar samt sommarfest och julfest. Detta år ordnades ingen oktoberfest.

Natur och Miljö medverkade i projektet Hälsa3 för anställda inom tredje sektorn. Magnus Östman deltog i projektets utbildningsdagar och träffar.

Förbundet erbjöd de anställda skattefria förmåner i form av företagshälsovård, lunchsedlar, motions- och kultursedlar samt personalbiljett.

Kansliutrymmen och utrustning

Inga större ändringar gällande kansliutrymmena på Annegatan gjordes under året. Förutom huvudkontoret i fjärde våningen fortsatte förbundet att hyra ett extra arbetsutrymme i femte våningen av Luonto-Liitto. Diskussioner med hyresvärden inleddes gällande renovering av kontorslokalerna år 2012. Luftkvaliteten var fortfarande en utmaning, men situationen förbättrades lite på hösten när några ventiler öppnades.

Kvarkens naturskola hade fortsättningsvis sitt kontor i hyreslokaler i Österbottens hus i Vasa och Naturskolan Utterns kontor fanns i Ävikhemmet i Sjundeå.

10 Skärgårdsfonden

Skärgårdsfonden bedrev inte aktiv verksamhet under året. Skärgårdsfondens ekonomiska resultat år 2011 var ett överskott på 1 425 € och i slutet av året var fondens egna kapital 31 796 €.

11 Ekonomi

11.1 Översikt

Efter flera år av balanserad ekonomi gjorde Natur och Miljö år 2011 en förlust om 25 000 €. Underskottet är ändå hanterbart tack vare ett tillfredsställande stort eget kapital.

Inga större förändringar skedde i förbundets intäkts- och kostnadsbild år 2011 jämfört med år 2010. Att verksamheten utvidgats resulterade i att förbundets utgifter ökade med 75 000 € medan intäkterna ökade med 55 000 €. Förbundets omsättning år 2011 var drygt 700 000 €.

På intäktssidan steg förbundets bidragsintäkter med 65 000 €, till 518 000 €. Förhöjningen skedde främst tack vare projekten Klimatpiloterna i Östra Nyland, Under Den Glittrande Ytan och utvecklande av lägerskolkoncept för Naturskolan Uttern. Statsbidraget hölls konstant och utgjorde 135 000 €. Medlemsintäkter om 87 500 € minskade med 2 500 € eftersom medlemsantalet sjönk.

Verksamhetsintäkterna minskade med 4 000 € till 110 000 €. Orsaken var att Finlands Naturs prenumerations- och annonsintäkter minskade med 8 000 €. Besöks- och deltagarintäkterna hölls på samma nivå som året innan, medan konsultintäkterna

ökade med 5 000 €. Placeringsintäkterna minskade med 3 500 €.

På utgiftssidan ökade personalkostnaderna med över 70 000 € till 463 000 €. Ökningen förklaras främst av att förbundet år 2011 hade en anställd mera än året innan men även av förhöjda kostnader på grund av flera föräldraledigheter. De övriga kostnaderna ökade med 4 000 € till 272 000 €.

11.2 Bidrag och understöd

Bidrag beviljade för specifika ändamål är alltjämt den allmännaste formen av finansiering. Dessa bidrag är av avgörande betydelse i synnerhet för förbundets barn- och ungdomsverksamhet. De allmänna verksamhetsbidragen utgör den nödvändiga stommen i verksamheten eftersom de beviljade bidragen för specifika ändamål sällan helt täcker kostnaderna. För förbundets del är de allmänna verksamhetsbidragen tacknämliga eftersom förbundet då kan prioritera till vilka projekt eller vilken verksamhet bidragen används.

För sin verksamhet och för olika projekt har förbundet år 2011 erhållit följande understöd:

Allmänt verksamhetsbidrag har erhållits av Anna och Karl Eklunds stiftelse, Konstsamfundet, Svenska folkskolans vänner, Svenska kulturfonden och William Thurings stiftelse.

Barn- och ungdomsverksamheten erhöll bidrag av Aktiastiftelsen i Korsholm, Aktiastiftelsen i Vasa, Ali ja Tujan Nylundin Säätiö, Bergsrådet R. Erik Serlachius stiftelse, Bergsrådinnan Sophie von Julins stiftelse, Evald och Hilda Nissis Stiftelse, Helsingfors stads miljönämnd, Pomoväst (Leader aktionsgrupp i Västnyland), Raseborgs stad, Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne, Stiftelsen Pro Juventute Nostra, Stiftelsen Tre Smeder, Svenska kulturfonden, Undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen. Därtill erhöll Naturskolan Uttern Västra Nylands Miljöpris år 2010.

Finlands Natur fick bidrag från Konstsamfundet, Kulturfonden för Sverige och Finland, Undervisnings- och kulturministeriet och William Thurings stiftelse. Därtill gav Utrikesministeriet bidrag för produktion och utgivning av årets temahäfte "Fisket hotar fisken".

Därtill fick förbundet följande stöd. SILMU (Leader aktionsgrupp i östra Nyland) och Svenska Kulturfonden understödde det treåriga projektet Klimatpiloterna i Östra Nyland. Ålandsbankens Miljökonto understödde projektet Under Den Glittrande Ytan. Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond, Arbetets Vänner Huvudföreningens Kulturfond och Stiftelsen Emilie och Rudolf Gesellius fond understödde projektet Bella Barkborres skogsbok. Svenska Kulturfonden understödde projektet Känn landskapet. Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond understödde därtill projekten Fallstudier om miljöanpassad energiteknik i Svenskfinland och handboken God skogsvård i samfundsskogar.

Förbundets faddrar understödde förbundets verksamhet med en totalsumma på 991 €. Till faddersystemet hörde vid årets slut elva personer.

Åbo Akademis Studentkår donerade 738 € till förbundets arbete. Ett testamente på 841 € erhöles år 2011.

Natur och Miljö tackar hjärtligt för alla understöd och bidrag som erhållits under året och som gjort det möjligt att bedriva verksamheten!

Bilaga 1

Medlemsorganisationer

Understödjande medlemsorganisationer

Dendriticum r.f.
 Finlands svenska lärarförbund
 Finlands svenska Marthaförbund
 Finlands svenska scouter
 Finlands Svenska Skolungdomsförbund
 Gennarbyvikens fiskevårdsförening
 Håll skärgården ren
 Krogars vattenskyddsförening
 Nordenskiöld-samfundet i Finland
 Nylands fiskarförbund
 Nylands Miljövårdsdistrikt
 Pellinge hembygdsförening
 Svensk Ungdom
 Svenska folkskolans vänner
 Svenska naturvetarklubben
 Västra Nylands folkhögskola
 Åbo Nation

Totalt 17 st.

Medlemskommuner

Raseborgs stad
 Grankulla stad
 Hangö stad
 Ingå kommun
 Jakobstad stad
 Kimitoöns kommun
 Korsholm kommun
 Kronoby kommun
 Kyrkslätt kommun
 Larsmo kommun
 Lovisa stad
 Nykarleby stad
 Sjundeå kommun
 Vörå kommun

Totalt 14 st.

Bilaga 2

Personmedlemsantal

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Esbo miljöförening	38	40	44	46	49	52	48	46
Grankulla miljöförening	62	60	59	64	64	60	61	59
Hangö miljöförening	32	33	34	33	32	28	23	20
Helsingfors naturskyddsförening	113	126	136	149	140	144	136	132
Ingå-Sjundeå miljöförening	112	102	106	107	104	100	94	96
Jakobstadsnejdens Natur	116	104	105	104	97	101	102	99
Kimitoöns Natur	52	52	56	59	57	59	52	49
Kyrkslätt miljöförening	10	11	11	11	11	10	9	9
Kyrkslätt Natur och Miljö	81	78	99	100	98	104	101	94
Malaxnejdens naturförening	58	34	38	38	41	39	35	36
Oravaisnejdens naturvetarklubb	45	34	32	31	34	32	32	32
Pargas Naturskyddsförening	62	55	58	60	60	61	64	66
Pojo Natur*	5	5	5	5	4			
Raseborgs Natur och Miljö	168	173	184	174	171	181	171	175
Sibbo Naturskyddare	130	126	123	124	129	127	127	127
Svartbäckbygdens Naturskyddsf.	2	3	3	3	5	6	6	5
Svartådalens miljöförening	7	9	10	9	8	8	5	5
Sydbottens Natur och Miljö	73	66	69	67	69	66	70	67
Vasa miljöförening	97	89	95	95	92	97	89	93
Åbonejdens Natur	123	120	121	121	117	113	104	103
Ö.Nyl. Fågel- och Naturskyddsf.	74	71	72	70	75	74	71	72
Ålands Natur och Miljö	190	177	187	188	190	185	177	170
Lokalföreningsanslutna totalt	1650	1568	1647	1658	1647	1647	1577	1555
NoM enskilda medlemmar	1736	1862	1886	1885	1925	1950	1958	1920
Ständiga medlemmar	15	15	15	15	13	13	13	14
Stipendiemedlemmar**	71	94						
Totalt medlemstal	3472	3539	3548	3558	3585	3610	3548	3489

* Pojo Natur gick samman med Raseborgs Natur och Miljö 2009

** Natur och Miljö beslöt år 2006 att inte längre dela ut stipendiemedlemskap. I stället för medlemskap ges en stipendioprenumeration på tidskriften Finlands Natur.

I förbundets medlemsantal ingår 130 medlemmar som betalar en ungdomsmedlemsavgift samt 932 medlemmar som hör till 339 familjer som betalar en familjemedlemsavgift. I medlemstalen ovan ingår de medlemmar som har erlagt medlemsavgiften för år 2011.

Natur och Miljö

telefon (09) 6122 290

e-post kansliet@naturochmiljo.fi

www.naturochmiljo.fi